



Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnia huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

LIV [i. e. LV]. Vbiuitas stabiliat, an euertat Sacramentum Eucharistiae?

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

Berengario suam hæresin: teste Lanfranco, Guitmundo, Anselmo. 2. In Concil. Rom. II. sub Greg. VII. an. 1079. (teste Tho. VVald. to. 2. de Sacram. c. 43.) Berengario relatio resipiente.

3. In Conc. Lateran. Generali & porto etiam *Vox Transubst.* est usurpata sub Innoc. III. anno 1215. 4. In Conc. Ro. III. anno 1413. contra VVicelleffum: Item in Constantiensi, anno 1414. Item in Conc. Florent. anno 1439 consentientibus in id Latinis & Græcis.

Vnde patent mendacia superius posita Seçariorum.

Q VÆ S T I O L V.

*Vbiq[ue]itas stabilitat, an enervat Sacra-
mentum Eucharistia?*

LUTHERUS, ut supra quæst. si. vult, Corpus Domini per Unionem ad Verbum, id asservatum esse, ut sit ubi & Verbum est, scilicet. Vbiq[ue]. Consentunt ei p[ro]t[est]antes Lutherani, eò, ut ne in Sacramentiorum incident opinionem.

S V A D E N T istis; præter alia suprà par. i. quæst. 23; 26. 1. Lutherus, quod verba, *Hoc est Corpus meum* firmiter stant, Ex eo, quod Christus sedet ad Dextram Dei, sequitur euidenter, Corpus Christi in pane esse, etiam si hæc, *Hoc est Corpus meum*, nec dicta à Christo, nec scripta sunt. Quare cum ex Unione hypostatica Corpus Christi sit ubique, certè fuit etiam in pane: Symbola tamen sunt ad id instituta. 2. Opus vero est Eucharistia; quia licet Corpus Christi sit ubique, non tamen capi ubi que posse, sed tanum in re à Christo instituta in qua sicut quæsi, non v[er]aque. Nam est etiam in laquo; non tamen debet idcirco nescire collum. 3. Schmidelinus libro contra Sperlingiem. *Corpus Domini non est in Eucharistia extra viam, non intelligitur e[st] presentia; sed de distributione; quia non di-
tribuitur extra viam.*

A V T O R. Præsentia Corporis Christi in Eucharistia est vi Consecrationis; quam reiuentes Lutherani configurunt ad Vbiq[ue]itatem chimericam: quæ refutatur istis. 1. Quia ea stante, Eucharistia non est Sacramentum. Nam

Sacramenta pendent ex Institutione Christi, ritum & verba præcipientis: atque Corporis Christi præsentia, iuxta istos, pendet ex eo, quod sedet ad dextram Dei: ex Unione hypostatica; & non ex vi Consecrationis seu Institutionis: Ergo Vbiq[ue]itas euertit Sacramentum. 2. Quia ex Vbiq[ue]itate sequitur, Christū non posse manducari ore corporali, sed tantum spiritali energiæ; idque solū à piis. Nam quod est ubiq[ue], moueri nequit aut transire aliò; vti Deus: ergo Cœna est superuacua, aut spiritalis manducatio Sacramentiorum est astruenda: quam execrantur Lutherani. 3. Non opus foret adire tempora communicandi gratia. &c. quia ubique adest, etiam ante dicta verba Institutionis: ergo frustra Cœna est. 4. Docent omnes Lutherani, Corpus Christi adeste solum in Vt[er]u; non ante, non post eum: At si ubique est; adest etiam ante & post Vt[er]um. 5. Quia fatentur Vbiq[ue]itatem se coactos inopia rationum, confugere ad Vbiq[ue]itatem: ita Brentius libr. *Recognit.* ne cogatur admittere Consecrationē. 6. Illyric⁹ libr. de mystica Cœna, ait, oportet admittere Christi præsentiam iu Ecclesia, vt sit Caput Ecclesiae in terris Humanum; ne debeat admitti Papa.

D I C O A D I. Ex hoc incident in symbolicam synaxin Sacramentiorū; quippe Symbola sola pendere aiunt ex institutione Christi, quatenus significant Corpus Christi.

A D II. Quod ubique est, ubiq[ue] capi potest: Quia implicat, ut habeam panem, & non habeam in eo Corpus Christi ubique præsens. Neque, ut ait Brentius, in Cœna habetur definitiū ex instituto; extra

extra eam est personaliter: Nam ille modus alstruit solam efficaciam Communionis cum Sacramentariis.

AD III. Etiam extra usum Cœnæ distribuitur, cum sit ubique in omni re, quam distribui contingit.

VII. DE EVCHARISTIÆ SACRAMENTO seu COMMUNIONE.

QVÆSTIO LVI.

*Eucharistia an sit Res Permanens;
an Actio transiens?*

LUTHERO Martinus Bucerus, teste *Chlaro l. 3. Miscel. tract. 8. anno 1535.* persuasit, In Eucharistia non esse Corpus Christi, nisi dum sumitur: ac proinde Samtione proprie esse Sacramentum. Rati, sic Lutheranos & Zwingianos reconciliandos fore. At iterum euentu. LUTHERANI, Melanchthon, Brentius, Kemnitius, &c. Item CALVINALIUM cum Caluino, *Inst. l. 4 c. 18. §. 37 39. Martyr lib. contra Gardin.* &c. idem atque iuxta commentum; quod ad Orthodoxam Eucharistie Adorationem illud valere destruendam ceruerent.

CALVINUS tamen, Martyr, & Illyricus volunt, tunc solum esse Sacramentum, cum actu sumitur: Ut Baptismi aqua, dum assunditur. Non, dum ad eos post defertur.

LUTHERANI V. id est Kemnitius (quo S. Patrum eludat) volunt esse etiam, dum ad eos post defertur, immedia Cœna: Quodam quoque post triduum manere autem Sacramentum.

SVADENT istis. 1. Quia sic Institutio est facta. 2. Sicque est cum Baptismo. 3. Nec Patres sunt alieni. 11. Calvinus. Qui sic faciunt, scilicet assuerant Euch. habent Veteris Ecclesia exemplum; Fatoe. Verum in rotanta, in qua non sine magno periculo erratur; nihil tamen

tum est, quam veritatem sequi. III. Kemnitius ea vult S. Patrum testimonia admitti, quæ dicunt statim à Cœna missum Sacramentum ad eos. IV. Idem. Alii Patres errant: 1. Sed quia ex simplicitate; ignosci potest: 2. Alios cum his non consenserent ad alterationem Euch. ideo Consuetudinem non fuisse Vniuersalem. 3. Et sic ubi fuit, abrogatam esse. 4. Demum assueratam esse ad mandationem, non ad superstitionem.

AUTOR. Eucharistia planè est Res permanens; non Actio transiens. Documentum verba Institutionis: *Hoc est enim Corpus meum.* I. Hoc dictum fuisse Verum necesse est; at ante mandationem dictum fuit. II. Fuit dictum, ut causa mandationis: q. d. ideo manducare; *Hoc est ENIM Corpus meum:* scilicet maximum Sacramentum; eoque sanctius motuum. Praeceptum est, *Manducate:* Simul *Hoc est enim Corpus meum.* Exhibitus Rei est; Non Promissio, ut Calvinus finxit: Hæc enim futuri est, non praesentis boni.

III. Benedictio, rem communem faciens benedictam & sacram, est Actio per te perfecta; cuius Opus est Res rerum sacrarum sacratissima Corpus Christi: 1. Cor. IL. *Panis, quem frangimus, non: Communicatio est.* &c. At istud est permanens, ad Communionem manducandam ordinatum, duratq; dum species perdurat quibus corruptis, esse deficit.

IV. Manducate, præcepit; sed non addidit, continuò post Benedictionem *Manducate:* quod ergo Verba Institutionis non definiunt tempus manducandi; ecquā Scripturā Sacra docēte definiunt Sectarii, Manducandum esse simul ac benedictio facta est? Vnde docent; Benedictionem, & Manducationem unā esse Actio-